

## فهرست مطالب

دبیاچه (بازتاب جرم‌شناسی در قلمرو مقررات حقوق جنایی).....	۱۳
پیشگفتار.....	۱۷
مقدمه.....	۱۹
<b>فصل اول: مفاهیم و مبانی نظری.....</b>	<b>۲۳</b>
۱-۱- واژه‌شناسی و مفهوم شناسی.....	۲۳
۱-۱-۱- آموزه‌های جرم‌شناسی.....	۲۳
۱-۱-۲- حقوق کیفری عمومی.....	۲۳
۱-۱-۳- مفهوم و تعریف جرم‌شناسی.....	۲۴
۱-۱-۴- شاخه‌های جرم‌شناسی.....	۲۵
۱-۱-۵- ویژگی‌ها و اوصاف جرم‌شناسی.....	۲۶
۱-۱-۶- رابطه‌ی جرم‌شناسی با حقوق کیفری و کیفر شناسی.....	۲۷
۱-۱-۶-۱- رابطه جرم‌شناسی با حقوق کیفری.....	۲۷
۱-۱-۶-۲- رابطه جرم‌شناسی با کیفر شناسی.....	۲۷
۱-۱-۶-۳- تقابل‌ها حقوق کیفری و جرم‌شناسی.....	۲۸
۱- قانون‌گرایی یا رعایت اصل قانونی بودن جرایم و مجازات.....	۲۸
۲- حقوق کیفری و آزادی‌های فردی.....	۲۸
۳- کارآیی سرکوب.....	۲۹
۱-۲-۲-۱- مبنای واکنش.....	۲۹
۱-۲-۲-۱- واکنش کیفری.....	۳۰
۱-۲-۲-۱- رویکرد سزادهی کیفر یا مجازات.....	۳۰
۱-۲-۲-۱- رویکرد فایده‌گرایی مجازات یا کیفر.....	۳۲
۱-۲-۲-۱- واکنش غیر کیفری.....	۳۳
۱-۳-۱- تاثیر مکاتب جرم‌شناسی بر حقوق کیفری.....	۳۴
۱-۳-۱- مکتب کلاسیک.....	۳۵
۱-۳-۱- تاثیر عقاید سزار بکاریا بر تحولات حقوق کیفری.....	۳۶
۱-۳-۲-۱- مکتب تحقیقی (اثباتی).....	۳۹
۱-۳-۲-۱- اثبات‌گرایی زیست‌شناختی.....	۴۰
۱-۳-۲-۲- اثبات‌گرایی روان‌شناختی.....	۴۲
۱-۳-۳-۱- مکتب دفاع اجتماعی نوین.....	۴۲

- ۴۴..... نظریه تفرید جزایی..... ۱-۳-۳-۱
- ۴۵..... بازپذیری اجتماعی..... ۲-۳-۳-۱

**فصل دوم: بازتاب آموزه‌های جرم شناسی نظری و جرم شناسی واکنش اجتماعی..... ۴۷**

- ۴۷..... جرم شناسی نظری..... ۱-۲
- ۴۸..... نظریه معاشرت‌های ترجیحی..... ۱-۱-۲
- ۴۸..... مفهوم نظریه معاشرت ترجیحی..... ۱-۱-۱-۲
- ۵۰..... جلوه‌های تحقق نظریه معاشرت ترجیحی در ق.م.ا..... ۲-۱-۱-۲
- ۵۰..... الف: بند «۴» تبصره ماده ۸۸.....
- ۵۱..... ب: بند «ج» ماده ۴۳.....
- ۵۱..... جرم شناسی واکنش اجتماعی..... ۲-۲
- ۵۳..... نظریه برچسب زنی..... ۱-۲-۲
- ۵۵..... مفهوم نظریه برچسب زنی..... ۱-۱-۲-۲
- ۵۵..... دستاوردهای عمومی نظریه برچسب زنی..... ۲-۱-۲-۲
- ۵۶..... الف: جرم زدایی.....
- ۵۶..... ۱- مفهوم عام و مضیق جرم زدایی.....
- ۵۸..... ۲- جلوه‌های تحقق پذیری از جرم زدایی در مجازات.....
- ۶۱..... ب: کیفر زدایی.....
- ۶۲..... ۱- مفهوم کیفر زدایی.....
- ۶۲..... ۲- صور مختلف کیفر زدایی.....
- ۶۳..... ۱- کیفر زدایی تقنینی.....
- ۶۳..... ۲- کیفر زدایی قضایی.....
- ۶۴..... ۳- کیفر زدایی اجرایی.....
- ۶۴..... ۳- جلوه‌های تحقق پذیری کیفر زدایی در قانون مجازات.....
- ۶۴..... ۱- کیفر زدایی از رهگذر تخفیف، تبدیل و معافیت از مجازات.....
- ۶۵..... ۲- کیفر زدایی از رهگذر عوامل سقوط مجازات.....
- ۷۳..... ج: حبس زدایی.....
- ۷۶..... ۱- جانشین‌های مجازات حبس.....
- ۷۷..... الف: مفهوم و ماهیت مجازات‌های جایگزین حبس.....
- ۷۹..... ب: شرایط عمومی استفاده از مجازات‌های اجتماعی جایگزین زندان.....
- ۸۰..... ج: انواع مجازات‌های اجتماعی جایگزین.....
- ۸۳..... د: محدودیت‌ها در اعمال مجازات‌های اجتماعی جایگزین.....

## فهرست مطالب □ ۷

۸۳	۲- نظارت الکترونیکی
۸۵	الف: مفهوم و ماهیت نظارت الکترونیکی
۸۷	ب: شرایط بهره‌مندی از نظام نظارت الکترونیکی
۸۸	ج: گونه‌های استفاده از نظارت الکترونیکی
۸۸	۲-۲-۲- بزه‌دیده شناسی
۹۰	۲-۲-۲-۱- مفهوم و ماهیت بزه‌دیده‌شناسی
۹۱	۲-۲-۲-۲- توجه به نقش بزه‌دیده در وقوع جرم
	۱- توجه آگاهانه به یافته‌های بزه دیده شناسی در تخفیف یا تبدیل مجازات
۹۱	۲-۲-۳- جلوه‌های حمایت از بزه‌دیده
۹۲	۱- پیش‌بینی عدالت ترمیمی در راستای احقاق حق جبران برای بزه‌دیده
	۲- گسترش کیفر زدایی از رهگذر تعویق مجازات و نظام نیمه آزادی در راستای حمایت از بزه‌دیده
۹۳	۳- تقویت حمایت از بزه‌دیده در تعلیق مجازات
۹۵	۴- تقویت جبران خسارت مادی و معنوی از رهگذر پرداخت غرامت دولتی به بزه‌دیده
۹۶	
۱۰۱	<b>فصل سوم: بازتاب آموزه‌های جرم شناسی بالینی</b>
۱۰۲	۳-۱- فردی کردن مجازات‌ها
۱۰۳	۳-۱-۱- مفهوم فردی کردن مجازات
۱۰۴	۳-۱-۲- طرق فردی کردن مجازات در حقوق جزا
۱۰۴	۳-۱-۲-۱- تفرید تقنینی مجازات
۱۰۴	۳-۱-۲-۲- تفرید قضایی مجازات
۱۰۴	۳-۱-۲-۳- تفرید اجرایی مجازات
۱۰۴	۳-۱-۳- سیر تحول فردی کردن مجازات در مکاتب جرم شناسی
۱۰۷	۳-۲- شیوه‌های تعدیلی فردی کردن مجازات در ق.م.ا
۱۰۹	۳-۲-۱- شیوه‌های تعدیلی فردی کردن مجازات قبل از صدور حکم
۱۰۹	۳-۱-۲-۱- تخفیف و تبدیل مجازات
۱۰۹	الف: مفهوم تخفیف مجازات
۱۱۰	ب: شرایط و زمینه‌های صدور تخفیف و تبدیل مجازات
۱۱۴	۳-۱-۲-۲- تحدید و تخفیف مطلق کیفرهای تعزیری
۱۱۵	۳-۱-۲-۳- تخفیف و تحدید مجازات از رهگذر توبه

- ۱۱۶-۳-۲-۱-۴- تعویق صدور حکم مجازات‌ها ..... ۱۱۶
- الف: تعویق در لغت و اصطلاح ..... ۱۱۶
- ب: مبانی جرم شناختی تعویق صدور حکم ..... ۱۱۷
- ۱- نظریه‌ی واکنش اجتماعی ..... ۱۱۷
- ۲- جرم شناسی سازمانی ..... ۱۱۸
- ۳- نظریه عقلا نیت ..... ۱۱۹
- ۴- نظریه عدالت ترمیمی ..... ۱۲۰
- ج: انواع تعویق صدور حکم ..... ۱۲۰
- د: قلمرو و شرایط اعطاء صدور حکم تعویق ..... ۱۲۱
- ۱- قلمرو اجرای نهاد تعویق صدور حکم ..... ۱۲۱
- ۲- شرایط اعطاء صدور حکم تعویق ..... ۱۲۲
- الف: وجود جهات تخفیف ..... ۱۲۲
- ب: اصلاح پذیر بودن بزهکاران ..... ۱۲۳
- پ: نداشتن پیشینه کیفری موثر ..... ۱۲۴
- ت: موافقت بزهکاران ..... ۱۲۴
- ث: ترمیم خسارت ..... ۱۲۵
- ج: گذشت شاکی - بزه دیده ..... ۱۲۵
- ه: آثار و پیامدهای جرم شناختی تعویق صدور حکم ..... ۱۲۶
- ۳-۲-۲- شیوه‌های تعدیلی فردی کردن مجازات بعد از صدور حکم ..... ۱۲۹
- ۳-۲-۲-۱- تعلیق اجرای مجازات ..... ۱۲۹
- الف: مفهوم تعلیق اجرای مجازات ..... ۱۳۱
- ب: انواع تعلیق مجازات ..... ۱۳۲
- ۱- تعلیق ساده ..... ۱۳۲
- ۲- تعلیق مراقبتی ..... ۱۳۳
- ج: شرایط صدور حکم تعلیق اجرای مجازات ..... ۱۳۴
- د: ارزیابی جرم شناختی تعلیق اجرای مجازات ..... ۱۳۵
- ه: آثار تعلیق ..... ۱۳۷
- ۳-۲-۲- آزادی مشروط ..... ۱۳۹
- الف: مفهوم آزادی مشروط ..... ۱۴۱
- ب: شرایط صدور حکم آزادی مشروط ..... ۱۴۲
- ۱- تعریزی بودن جرم ..... ۱۴۲
- ۲- برخورداری بزهکاران از نشانه‌های اصلاح پذیری ..... ۱۴۳
- ۳- ترمیم خسارت ..... ۱۴۴

فهرست مطالب □ ۹

- ۴- محکوم پیش از آن از آزادی مشروط استفاده نکرده باشد ..... ۱۴۴
- ۵- گذراندن مدتی از حبس خود ..... ۱۴۴
- ج: فواید جرم شناختی-حقوقی حاصل از اعطای آزادی مشروط ..... ۱۴۵
- ۱- فواید فردی ..... ۱۴۵
- ۲- فواید اجتماعی ..... ۱۴۷
- الف: جلوگیری از تکرار جرم ..... ۱۴۷
- ب: تسهیل ایجاد نظم و انضباط زندان ..... ۱۴۷
- ج: صرفه جویی در هزینه‌های عمومی ..... ۱۴۸
- د: آثار نهاد آزادی مشروط ..... ۱۵۰
- ۳-۲-۲-۳- شیوه نیمه آزادی مشروط ..... ۱۵۰
- الف: مفهوم و ماهیت شیوه نیمه آزادی مشروط ..... ۱۵۲
- ب: شرایط استفاده از شیوه نیمه آزادی ..... ۱۵۴
- ۱- تعزیری بودن جرم ..... ۱۵۴
- ۲- تعهد بزهکاران ..... ۱۵۴
- ۳- جلب رضایت بزه‌دیده ..... ۱۵۵
- ج: فواید حقوقی-جرم شناختی اجرای روش نیمه آزادی ..... ۱۵۵
- ۳-۳- شیوه‌های تشدید فردی کردن مجازات ..... ۱۵۶
- ۳-۳-۱- تکرار جرم ..... ۱۵۸
- الف: مفهوم تکرار جرم ..... ۱۵۹
- ب: شروط تحقق تکرار جرم ..... ۱۶۰
- ج: انواع تکرار جرم ..... ۱۶۱
- ۱- سیستم تکرار جرم خاص (تکرار جرم‌های هم‌نوع یا مشابه) ..... ۱۶۱
- ۲- سیستم تکرار جرم عام ..... ۱۶۱
- الف: میزان تشدید مجازات در تکرار جرم ..... ۱۶۱
- ب: اعمال کیفیات مخففه ..... ۱۶۲
- ۳-۳-۲- تعدد جرم ..... ۱۶۳
- الف: تعدد مادی جرم ..... ۱۶۳
- ب: تعدد معنوی ..... ۱۶۴
- ۳-۳-۳- سردستگی ..... ۱۶۶
- ۳-۴- اقدامات تأمینی و تربیتی ..... ۱۶۷
- ۳-۴-۱- مفهوم اقدامات تأمینی و تربیتی ..... ۱۶۸
- ۳-۴-۲- اصول مشترک حاکم بر مجازات‌ها و اقدامات تأمینی ..... ۱۷۰
- الف: رعایت اصل قانونمندی ..... ۱۷۰

۱۰ □ جرم شناسی حقوق کیفری عمومی

- ب: ضرورت دخالت مقام قضایی ..... ۱۷۱
- ۳-۴-۳- اهداف اقدامات تأمینی ..... ۱۷۱
- ۳-۴-۴- خصوصیات و ویژگی‌های اقدامات تأمینی و تربیتی ..... ۱۷۲
- ۳-۴-۵- آموزه‌های جرم شناسی در رابطه با بزهکاری اطفال و نوجوانان ..... ۱۷۳
- ۳-۴-۵-۱- توسعه دامنه‌ی حمایت از حقوق کودکان ..... ۱۷۳
- ۳-۴-۵-۲- درجه‌بندی مجازات بر اساس معیار سن برای اطفال و نوجوانان ..... ۱۸۰

نتیجه‌گیری ..... ۱۸۳

منابع و مأخذ ..... ۱۹۱